

Fot. P. Machnica

Rokowania zbiorowe w firmach ponadnarodowych

Profesor Gardawski w wywiadzie dla „Tygodnika Solidarność” omawia ustalenia wynikające z przeprowadzonych badań, przedstawia najważniejsze zagadnienia dotyczące związków zawodowych i dialogu społecznego w Polsce.

Wskazuje pięć warunków, które według liderów zakładowych powinny być spełnione, aby w zakładzie istniał układ zbiorowy pracy - tj.:

1. Kierownictwa związków zawodowych działających na terenie zakładu pracy powinny współdziałać;
2. Liczba organizacji związkowych działających na terenie jednego zakładu pracy nie powinna przekraczać trzech, optymalna liczba to dwa związki;
3. Udział członków związków zawodowych w załodze zakładu pracy powinien przekraczać 50%;

4. Kierownictwo związkowe powinno być kompetentne w zakresie prawa pracy i prawa związkowego;
5. Między kierownictwami związków a zarządem zakładu pracy relacje powinny być możliwie mało konfliktowe. *Wywiad z prof. zw. dr hab. Juliuszem Gardawskim będzie można przeczytać w październikowym numerze „Tygodnika Solidarność”, który ukáže się 25 października bieżącego roku.*

Raport z badań

Zostały ukończone prace nad raportem z badań „Rokowania zbiorowe w firmach ponadnarodowych”. Autorem Raportu jest Prof. zw. dr hab. Juliusz Gardawski z zespołem.

Raport zamyka realizację etapu projektu poświęconego zbadaniu barier oraz doświadczeń związanych z negocjowaniem układów zbiorowych pracy oraz porozumień w różnych branżach polskiej gospodarki.

Badania były realizowane w 81 celowo dobranych spółkach będących w przeważającej liczbie własnością przedsiębiorstw ponadnarodowych. W próbie znalazły się także nieliczne spółki z kapitałem polskim. Badane zakłady pracy należały do pięciu branż: handel, budownictwo, przemysł metalowy, przemysł spożywczy, usługi powszechnego dostępu. Badaniu poddano członków kierownictw zakładowych organizacji związkowych (komisji zakładowych i zarządów), członków kręgu kierowniczego związków nie będących członkami komisji zakładowych i zarządów oraz przedstawicieli zarządów

zakładów pracy, głównie kierowników działów zarządzania zasobami ludzkimi.

Badania miały charakter modułowy. Pierwszy moduł polegał na analizie aktualnej sytuacji instytucjonalnej i legislacyjnej, związanej ze stosunkami pracy. Następny był poświęcony analizie materiałów, głównie treści układów zbiorowych pracy z badanych zakładów pracy. Kolejne moduły były wynikiem analizy materiałów empirycznych, zgromadzonych w trakcie badań terenowych (wywiadów z reprezentantami wymienionych powyżej grup). Największy ciężar gatunkowy miał moduł poświęcony wywiadam socjologicznym z przedstawicielami kierownictw zakładowych organizacji związkowych, a dotyczących obecności i trwałości układów zbiorowych pracy.

Raport zawiera rekomendacje wskazujące, jakie warunki zdaniem badanych związkowców muszą być spełnione, aby w zakładach pracy funkcjonowały układy zbiorowe pracy.

W części III raportu poświęconej wnioskowi i rekomendacjom z badań można między innymi przeczytać: „**warunkiem obecności i trwałości układów zbiorowych pracy w przedsiębiorstwach prywatnych jest kompetencja, siła i**

jedność organizacji związkowych jako podstawa dla ukształtowania – o ile to możliwe i na ile to możliwe – trwale niekonfliktowych lub mało konfliktowych relacji z zarządami”.

Warunkami uzupełniającymi dla zapewnienia rozwoju zakładowych rokowań zbiorowych, jak czytamy w raporcie, są: „**koordynacja na wyższych poziomach – wręcz niezbędna w sytuacji braku branżowego poziomu odniesienia w rokowaniach oraz współpraca międzynarodowa** (np. w ramach Europejskich Rad Zakładowych) – konieczna ze względu na stwierdzone w naszych badaniach fakt nieprzenoszenia do Polski w sposób samoistny przez korporacje ponadnarodowe z obszaru UE pozytywnych wzorców dialogu charakteryzującego stosunki pracy w ich krajach macierzystych. I ostatni element, którego wciąż brak – **państwo przyjazne idei autonomicznych rokowań zbiorowych**, co powinno się przejawiać w aktywnej promocji tej formy relacji między przedsiębiorcą a przedstawicielstwem pracowników oraz w usuwaniu barier prawnych utrudniających jej rozwój”.

Zapraszamy do lektury Raportu, który wkrótce będzie dostępny na stronie Komisji Krajowej.

Opracowanie programu szkoleniowego

Program szkoleniowy dla liderów dialogu autonomicznego w swoim zamierzeniu ma realizować następujące cele:

- Pełniejsze zrozumienie kontinuum procesu rokowań zbiorowych jako kluczowego warunku dla podniesienia efektywności działania organizacji związkowej.
- Podwyższenie kompetencji w zakresie budowania strategii rokowań zbiorowych w kontekście zidentyfikowanej sytuacji.
- Podniesienie umiejętności wykorzystania doświadczeń innych organizacji ze szczególnym uwzględnieniem firm ponadnarodowych na potrzeby rokowań zbiorowych.
- Uzmysłowanie konieczności konsekwentnego budowania siły przetargowej organizacji związkowej w kontekście kontinuum procesu rokowań zbiorowych.
- Promowanie postawy proaktywnej u podmiotów rokowań zbiorowych.
- Podniesienie kompetencji w radzeniu sobie w sytuacjach negocjacyjnych.
- Podniesienie umiejętności stosowania przepisów prawa w procesie rokowań zbiorowych.
- Uświadomienie własnych zasobów wiedzy i praktyki w obszarze rokowań zbiorowych oraz wykształcenie nawyku korzystania z nich.

Podczas prac nad programem szkoleniowym zwracano dużą uwagę na to, by szkolenie możliwie jak najlepiej przybliżyło praktykę rokowań.

Zaplanowano szkolenia składające się z dwóch tematycznie powiązanych modułów tj.: Moduł I „Rokowania w przedsiębiorstwach prywatnych w praktyce”, Moduł II „Wzmoc-

nienie efektywnej współpracy przedstawicieli pracowników w przedsiębiorstwach ponadnarodowych” - tak, aby przekazywana wiedza wpisywała się w cykl rokowań oparty o cztery fazy: Faza I: Przygotowanie rokowań, Faza II: Prowadzenie rokowań, Faza III: Zamknięcie rokowań, Faza IV: Po rokowaniach.

Każdą z faz rokowań ilustrować będą przykłady odzwierciedlające nie tylko teoretyczne problemy danej fazy, ale również sytuacje występujące dzisiaj w polskich zakładach pracy.

Podczas pięciodniowego spotkania, które odbyło się od 26.08 do 30.08.2013r. wypracowano wstępną wersję programu szkoleniowego dla liderów dialogu autonomicznego.

Trwają prace nad programem i materiałami dla uczestników szkoleń. Zakończenie prac Zespołu nad programem i materiałami zaplanowano na koniec listopada bieżącego roku.

Szkolenie adresowane jest do działaczy NSZZ „Solidarność”, którzy stykają się

Fot. M. Reszke (2)

Zespół ds. programu szkoleniowego dla liderów dialogu autonomicznego tworzą osoby posiadające odpowiednią wiedzę oraz doświadczenie związane z rokowaniami zbiorowymi oraz prowadzeniem i metodyką szkoleń dla dorosłych członków NSZZ Solidarność, eksperci, trenerzy i metodycy NSZZ Solidarność.

z problematyką rokowań zbiorowych w codziennej pracy. Będą to 40-godzinne, wyjazdowe szkolenia, trwające 3,5 dnia. Od lutego 2014r. rozpocznie się rekrutacja uczestników szkoleń. Zajęcia będą prowadzone przez trenerów związkowych, którzy wcześniej będą przeszkoleni w ramach projektu. O terminach szkoleń będziemy informować Państwa na łamach SIS - wydanie specjalne.

Spotkanie Komitetu Sterującego w Gdańsku

Fot. P. Machnica

18 września 2013 roku w Gdańsku, w siedzibie KK NSZZ „Solidarność” odbyło się drugie posiedzenie Komitetu Sterującego.

Ze strony Partnera Projektu LO-Norway w spotkaniu uczestniczyli: Hans Øyvind Nilsen, Øyvind Rongevær. NSZZ

„Solidarność” reprezentowali: Jerzy Jaworski, Bogdan Biś, Agnieszka Rybczyńska, Sławomir Adamczyk, Katarzyna Jażdżewska, Dorota Ilczuk i Aneta Chełminiak.

Podczas spotkania przeanalizowano postęp realizacji projektu w kontekście osiągania założonych celów i rezultatów.

Dużo uwagi skupiono na omówieniu działań związanych z przygotowaniem przez polskich ekspertów raportu z badań nad jakością układów zbiorowych w Polsce oraz opracowanego przez ekspertów norweskich poradnika „Rokowania zbiorowe w firmach ponadnarodowych”.

Omówiono również temat dalszych prac Zespołu ds. programu szkoleniowego, re-

krutację trenerów i przygotowanie szkoleń dla ponad stu uczestników.

Norwescy partnerzy poinformowali o potrzebie promocji rezultatów projektu oraz upowszechnienia wiedzy o sytuacji dialogu społecznego w Polsce, także w języku norweskim. Zaznaczono, iż dostępność do tekstów w języku norweskim będzie miała korzystny wpływ na zainteresowanie tematem większej liczby dziennikarzy norweskich niż dotychczas.

Następne spotkanie Komitetu Sterującego zaplanowano na czerwiec 2014 roku.

KONTAKT

Agnieszka Rybczyńska, kierownik projektu, a.rybczynska@solidarnosc.org.pl
Katarzyna Jażdżewska, asystentka projektu, k.jazdzewska@solidarnosc.org.pl
Sławomir Adamczyk, ekspert z NSZZ „Solidarność”, sadamc@solidarnosc.org.pl